

Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Henryka Mościcka - Dendys

DPT.2702.13.2019 / 203
Warszawa, 28 kwietnia 2025 r.

Pan dr hab. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 20 marca 2025 r. o sygn. XI.816.5.2025.AM ws. ratyfikacji Protokołu nr 12 do *Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności* (dalej: „Konwencja”), który wprowadza „ogólny zakaz dyskryminacji”, uprzejmie przesyłam poniższe wyjaśnienia.

Protokół nr 12 do Konwencji został otwarty do podpisu w dniu 4 listopada 2000 r., zaś wszedł w życie w dniu 1 kwietnia 2005 r. Dotychczas został ratyfikowany przez niespełną połowę państw członkowskich Rady Europy (20 z 46), tj. Albanie, Andorę, Armenię, Bośnię i Hercegowinę, Czarnogórę, Chorwację, Cypr, Finlandię, Gruzję, Hiszpanię, Holandię, Luksemburg, Macedonię Północną, Maltę, Rumunię, San Marino, Serbię, Słowenię, Ukrainę. Należy zaznaczyć, że poza Polską Protokołu nr 12 nie podpisało ani nie ratyfikowało osiem innych państw, wśród których są: Bułgaria, Dania, Francja, Litwa, Monako, Szwecja, Szwajcaria i Wielka Brytania. Natomiast 18 kolejnych państw Protokół podpisało, ale go nie ratyfikowało (Austria, Azerbejdżan, Belgia, Czechy, Estonia, Grecja, Irlandia, Islandia, Lichtenstein, Łotwa, Mołdawia, Niemcy, Norwegia, Słowacja, Turcja, Węgry, Włochy, a także Rosja, nie będąca od 2022 r. członkiem Rady Europy).

W latach 2013-2017 Minister Spraw Zagranicznych podejmował szereg działań w celu ustalenia, czy przystąpienie do tego instrumentu międzynarodowego byłoby zasadne i celowe. Wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych były niejednoznaczne, a kilku ministrów zgłosiło wprost zastrzeżenia o charakterze zasadniczym, w szczególności wskazując na: przeszkody natury prawnej, celowościowej lub związane z możliwym znacznym wzrostem wydatków z budżetu państwa.

Zaznaczam przy tym, że prawo do równego traktowania w Polsce objęte jest szeroką ochroną prawną, wynikającą m.in. z art. 32 *Konstytucji RP*, art. 14 *Konwencji* oraz ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów *Unii Europejskiej* w zakresie równego traktowania. Należy podkreślić, że szereg przepisów, na czele z ustawą z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów *Unii Europejskiej*

w zakresie równego traktowania (Dz. U. z 2024 r. poz. 1175) przewiduje tzw. zamknięte katalogi przesłanek dyskryminacyjnych. Protokół nr 12 oparty jest zaś na ogólnym zakazie dyskryminacji w jakimkolwiek obszarze i z jakiegokolwiek przyczyny (tzw. otwarty katalog). Wprowadzenie tzw. otwartego katalogu mogłoby skutkować nadmierną ingerencją w wolności obywatelskie i nie spełniać konstytucyjnych wymogów w zakresie precyzji i określoności przepisów prawa nakładających ograniczenia na wolności obywatelskie.

W zakresie Pana prośby o wyjaśnienie, czy w MSZ została przeprowadzona analiza dotycząca orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w zakresie Protokołu nr 12, zwracam uwagę że liczba zapadłych orzeczeń w tym zakresie jest niska, jednak daje się już dostrzec wyraźnie zarysowany pogląd, że co do zasady do spraw wniesionych na podstawie art. 1 Protokołu nr 12 do Konwencji zastosowanie mają te same standardy, co wypracowane przez Trybunał w orzecznictwie dotyczącym ochrony zapewnianej przez art. 14 Konwencji.

W rezultacie, w świetle obecnych gwarancji zasady równego traktowania obowiązujących w Polsce, MSZ nie prowadzi aktualnie prac mających na celu ratyfikowanie Protokołu nr 12 do Konwencji. Natomiast pracujemy intensywnie nad projektem *ustawy o wykonywaniu orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*, która stanowi element procesu przywracania praworządności w Polsce, a tym samym przyczyni się do wzmocnienia ochrony praw gwarantowanych Konwencją w Polsce. Szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie <https://legislacja.gov.pl/projekt/12395200> (projekt UD 177).

Z wyrazami szacunku,

Henryka Mościcka-Dendys
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Adam Bodnar, Minister Sprawiedliwości

Pani Katarzyna Kotula, Ministra ds. Równości – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów